
PRIORITERINGER FOR 2024

Budsjettet har i første rekke prioritert høyning av datasikkerheten i datasenteret. Samtidig er en prioritering av tilgjengelighet og opptid gjennom anskaffelse av ny maskinvare.

Kostnader som kan knyttes direkte til enkeltkommuner blir også omadressert fra samarbeidet og direkte til kommunene.

BUDSJETTETS INNHOLD

Budsjettforslaget er basert på erfaringsmessig kostnad rundt regulær drift av IT systemene. I tillegg er behov for fornying av maskinvare tatt med.

Det er referert til kontoene i budsjetttabellene nedenfor.

Det er i tillegg tatt med en anbefaling for hva kommunene selv må budsjettere separat for å opprettholde teknisk status og høyning av datasikkerhet i egen kommune.

DEL 1: NORIKT FELLES

10: FASTLØNN OG PENSJON

Baserer seg på årets tall. Det tas inn to lærlinger som får kontrakt frem til ultimo 2025.

11: VARER OG TJENESTER

Kursing av nyansatt og lærlinger krever en oppjustert post 115000 fra 20.000,- til 50.000,- I tillegg har NORIKT tatt inn en bil som øker post 117000 fra 25000 til 30.000,-

Lisenser på 119500 endres slik at lisenser som kan henledes direkte til kommune vil faktureres direkte til kommunene fra leverandør. Det er i hovedsak Microsoft 365 produktene. Dette vil gjelde fra mars 2024. Januar og februar blir fordelt pr ansvar slik som i dag.

Det vil stå igjen lisenskostnader for NORIKT med:

20.000(O365)

+ 130000 pureservice

+ 450.000 microsoft server lisenser nye servere

+ 15000 Teamviewer

+ 180000 win server datacenter

12: UTSTYR OG KONSULENTTJENESTER

124000 økes fra 15.000,- til 1.030.000,- og det er tatt med driftsavtaler på diverse maskinvare i tillegg til 700.000 som felleskostnad for planlagt security operation centre (SOC 24/7) og 300.000 pr år for leasing av nye servere (over 5 år) som planlegges anskaffet i 2024.

127000 er videreført som før og inneholder konsulenttenester generelt. Innkjøpstjenester, juridisk rådgivning og diverse oppgraderinger utført av programvareleverandører.

13: KJØP FRA KOMMUNER

Denne er redusert fra 1.087.000 til 358.000 siden fagprogrammer nå faktureres direkte til kommunene fra Acos, TietoEvry og Visma. Posten inneholder husleie serverrom, lisens på noe programvare, leasing backup server og kommunikasjonstjeneste for Visma mobil omsorg.

TABELL 1: BUDSJETT NORIKT

Konto	Beskrivelse	Budsjett 2024	Budsjett 2023
	1410 IKT Nord-Troms		
101000	Fastlønn	6002228	5724450
105010	Lønn lærlinger	296556	494022
109000	Pensjonsinnskudd KLP	1306663	1412860
113000	Post, banktjenester, telefon, internett, bredbånd	30000	30000
115000	Opplæring og kurs	50000	20000
116000	Utgifter og godtgjørelser for reiser, diett, bil m.v. som er opplysningspliktige	25000	25000
117000	Transport og reise	30000	25000
119500	Avgifter, gebyrer, lisenser o.l.	880000	5000000
120010	IT-Utstyr	25000	25000
124000	Driftsavtaler, reparasjoner og vaktmestertjenester	1030000	15000
127000	Andre tjenester	220000	220000
135000	Kjøp fra kommuner	358000	1087080
171050	Refusjon utlignet sykepenges	-90000	0
175000	Refusjon fra kommuner	-10163447	-14078412
	IKT Nord-Troms	0	

Per kommune blir dette:

Nordreisa	Skjervøy	Kåfjord	Storfjord	Kvæningen	Fordelt
kr 812 000	kr 812 000	kr 812 000	kr 812 000	kr 812 000	40 %
kr 2 342 046	kr 1 348 700,	kr 961 834	kr 890 084	kr 547 334	60 %
kr 3 154 046	kr 2 160 700,	kr 1 773 834	kr 1 702 084	kr 1 359 334	Sum

DEL 2: ANBEFALTE BUDSJETT TILLEGG PR KOMMUNE

RULLERING AV PCER

Rulleringstakten for PCer i kommunene er ikke styrt av NORIKT. Det tilligger kommunen selv. Pr i dag er det en god del PCer som er godt over sin forventede livslengde. En fjerdedel av PC parken er over 6 år gammel.

Vår versjon av Microsoft Windows 10, som er operativsystemet til PCene, vil ikke få oppdateringer etter juni 2025. I praksis betyr dette at disse PCene må være byttet i god tid før dette.

Ved å samtidig innrullere nye Pcer i **Intune** (Intune er et management system for PC, nettbrett og mobiler som er inkludert i vår Office365 lisenser.), så har vi mulighet for et moderne management av disse PCene, og dermed minsker vi sikkerhetsrisikoen på disse.

Denne kan forenkle administrasjon og fjernhjelp av enheter betraktelig og er pr i dag ansett som standard for de fleste organisasjonene vi sammenlikner oss med.

Tabell nedenfor viser antall PCer som bør byttes før andre kvartal 2025.

	Utdaterede PCer	av totalt antall PCer	Kostnad
Kvæningen	50	215	kr 500 000,00
Nordreisa	80	400	kr 800 000,00
Skjervøy	90	400	kr 900 000,00
Kåfjord	100	348	kr 1 000 000,00
Storfjord	80	250	kr 800 000,00
totalt	400	1613	kr 4 000 000,00

RULLERING AV TRÅDLØSE AKSESSPUNKTER

Halvparten av aksesspunktene er av en foreldet modell. Den modellen 6 år eller eldre og får ikke flere oppdateringer. Siste programvare-oppdatering til disse kom i oktober 2022. **Det eksisterer sårbarheter på denne modellen som ikke er mulig å rette på.**

Vi har lempet på enkelte sikkerhetsinnstillinger for å få disse å fungere. Vurder om dere kan legge noen på budsjett for utbytte. Undervisningssteder bør prioriteres siden de opererer kun på trådløst nett. NORIKT har oversikt over hvilke bygg dette gjelder for.

	Utdaterede wifi punkter		
Kvæningen	20		kr 140 000,00
Nordreisa	54		kr 378 000,00
Skjervøy	57		kr 399 000,00
Kåfjord	37		kr 259 000,00
Storfjord	37		kr 259 000,00
	205		kr 1 435 000,00

SIKKERHETSTJENESTER

MICROSOFT DEFENDER

Microsoft Defender er flere produktpakker som spenner over flere tjenester. Identitet, enheter (PC, nettbrett osv) og applikasjoner, samlet pr PC.

Det kan gi oss innsikt i status på programvare samt utvidet logging. Denne har vi testet en stund og gir mye tilbake. Styringsgruppa for KDU har vedtatt at dette tiltaket må prioriteres i 2024. Kostnaden på dette kommer direkte til kommunene.

Defender for endpoint			
Kvæningen		107500	
Nordreisa		200000	
Skjervøy		200000	
Kåfjord		174000	
Storfjord		125000	

SECURITY OPERATION CENTRE (SOC)

Vi har hatt flere runder med forskjellige SOC leverandører. Prisene har økt siste år. Noen er låst mot dollarkurs. Funksjonalitet er slik at uten Pcer i Intune, så er mulighetene for utbedring av sårbarheter begrenset. Det bør vurderes om kommunene kan ta en større risiko og utsette dette til alle PCene er i Intune, eller anskaffe dette ved første anledning.

MERK: «SOC FellesKost» i tabell under er tatt med i 124000 i tabell 1, budsjett for NORIKT. Tallene er med her for referanse «SOC pr bruker/PC» er kostnad dere eventuelt må budsjettere med i kommunen og skriver seg til lisens direkte knyttet til bruker eller PC.

	SOC FellesKost	SOC pr bruker/PC	Total kost pr år
Kvæningen	109164	161250	kr 270 414,00
Nordreisa	191680	300000	kr 491 680,00
Skjervøy	146010	300000	kr 446 010,00
Kåfjord	128222	261000	kr 389 222,00
Storfjord	124924	187500	kr 312 424,00
	700000		kr 1 909 750,00

Denne tjenesten baserer seg i korte trekk på at det installeres en liten programvare (agent) på servere og PCer. En ekstern tjenesteyter overvåker denne 24/7. Én av fordelene med det er at denne tjenesteyteren har tilgang på bedre etterretning om sårbarheter enn hva NORIKT har med dagnes verktøy. Når det oppdages mistenkelig aktivitet eller sårbarheter, varsles vårt kontaktpunkt og det er eventuelt mulig å isolere PCen eller serveren fra nettverket for å begrense skade. Det fremkommer erfaringsmessig en del falske alarmer som må håndteres som ekte.

Dessverre er det for NORIKT begrensede muligheter for å effektivt utbedre en infisert enhet uten å sende ut teknikere og reinstallere hele PCen. Siden NORIKT mangler Intune og andre gode management verktøy så har vi heller ikke oversikt over programvare og sårbarheter ute på PCene.

For å kunne redusere sikkerhetsrisiko og samtidig kunne håndtere sårbarheter effektivt så kan man legge til rette for:

1: Fornye PCer jevnlig. Maskinvare vil da være oppdatert ift sikkerhetsstandarder. 5 års maksimal levetid pr PC vi bety en rullering av ca 300 PCer pr år. Vi har i dag et overheng på 400 PCer som er over 6 år.

2: Alle kommunene innruller PCene i Intune. De blir da mulig å drifte og oppdatere fra et felles «dashboard» hvor man ser status og tilstand. Samtidig kan vi utdanne teknikere på dagens teknologi. Dette punktet er avhengig av pkt 1.

3: Alle kommunale enheter; PC, nettbrett og mobil får installert Microsoft Defender. Her vises status på programvare og sårbarheter pr PC/enhet. Samtidig er det mulig å jakte på spredning til andre enheter som er i Defender. For å kunne benytte funksjonen «utbedring» for å utbedre sårbarheter så ar vi avhengig av pkt 2 ovenfor. Intune er verktøyet for å oppdatere programvare på PCene.

4: Opplæring og videreføre IThjelpa som førstelinje overvåkning vil gi oss god sikkerhetsovervåkning innenfor kontortiden. Samtidig vil pkt 1-3 redusere vår angrepsflate vesentlig, slik at det kan vurderes å ikke anskaffe en stor SOC tjeneste, men heller en mindre som overvåker servere 24/7. Med dette reduseres årlig SOC kostnad fra ca 2 mill til 700.000,-.

KOMMUNALE OFFICE LISENSER

Vi er inne i en avtaleperiode på Microsoft lisenser hvor første utløper i februar 2024. Lisenser blir sendt direkte til kommunene etter dette.

Dette vil utgjøre en del avhengig av forbruk Merk at Microsoft Defender kommer utenom:

	Microsoft Office Lisenser
Kvæningen	1.100.000
Nordreisa	1.600.000
Skjervøy	800.000
Kåfjord	780.000
Storfjord	680.000
	4.960.000

AVSLUTNING

Det er gitt anbefalinger i budsjett for 2024 både for felles kostnader og for den enkelte kommune.

Det er noen avhengigheter som berører både felles budsjett og kommunalt budsjett. Særlig SOC tjeneste.

Inneværende år så sendes lisens for fagprogram direkte fra leverandør til kommunene. Kostnader for fagprogram er derfor ukjent for NORIKT og er ikke medtatt her. De største leverandørene her er trolig ACOS, TietoEvry og Visma.